

Utlåtande 2004:35 RVIII (Dnr 333-1848/2001)

Införande av kostnadsfri energirådgivning för hushåll, föreningar och småföretagare

Motion av Cecilia Obermüller (mp) (2001:85)

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande
Motion 2001:85 av Cecilia Obermüller (mp) anses härmed
besvarad.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Cecilia Obermüller (mp) föreslår i en motion att staden inför kostnadsfri energirådgivning för hushåll, föreningar och småföretagare i syfte att stärka konsumenternas inflytande och ställning på marknaden och för att fortsätta utveckla miljövänliga konsumtions- och produktionsmönster. Motionären menar att energirådgivare kan hjälpa till med bl.a. spartips, utreda förbrukning och analysera elräkningar, miljövänliga val, frågor kring byte av elleverantörer, förmedla bidrag, kostnadsanalyser vid val av värmeanläggningar samt energianalyser för hus.

Under tiden detta ärende handlagts har miljö- och hälsoskyddsnämnden den 19 maj 2003 beslutat att uppdra åt miljöförvaltningen att ingå samarbetsavtal med vissa kommuner i länet samt KSL avseende kommunal energirådgivning, då staden efter ansökan beviljats bidrag till kommunal energirådgivning från Energimyndigheten.

Bidraget kan användas för energirådgivning ordnad av en kommun ensam eller i samarbete med andra kommuner. Energirådgivningen ska förmedla

lokalt och regionalt anpassad kunskap om energianvändning samt om förutsättningar att förändra energianvändningen i lokaler och bostäder. Den ska avse hushåll, företag och lokala organisationer. Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut och miljöförvaltningens tjänsteutlåtande beskriver det då planerade arbetet och återfinns i *bilaga 2*.

Remisser

Motionen har remitterats till stadsledningskontoret, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Liljeholmens stadsdelsnämnd och Katarina-Sofia stadsdelsnämnd. Stadsledningskontoret påpekar att staden har ett starkt begränsat ansvar för energisektorn, men att det kan föreligga ett behov av ökad information till hushåll och småföretag inom ett område som är större än kommunen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd stödjer tanken på att förstärka stadens energirådgivning och att centrala medel bör avsättas för att genomföra insatser företrädesvis riktade mot invandrartäta områden, villaägare och småföretagare.

Liljeholmens stadsdelsnämnd är skeptisk till att kostnadsfri energirådgivning skulle vara en uppgift för kommunen att expandera med. Detta torde vara en uppgift för energibolagen att hantera.

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd ställer sig positiv till förslaget och anser att miljöförvaltningen i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna bör samordna arbetet med energirådgivning.

Mina synpunkter

Det är mycket positivt att vi nu aktivt arbetar för att effektivisera energianvändningen och för att stödja investeringar i energisparande åtgärder inom stadens egna verksamheter och inom regionen i övrigt. Att börja spara energi innebär att ta ett helhetsansvar för både ekonomin, miljön och för att förbättra arbets- och boendemiljöer.

Energirådgivningen bidrar mycket tydligt till en hållbar energianvändning enligt målen i Stockholms miljöprogram och Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser. Energirådgivning är i högsta grad en kommunal angelägenhet. Energibolagen har en annan roll som bl.a. handlar om att vara lönsamma och sälja så mycket energi som möjligt, vilket gör att de inte ensamma är lämpade för denna uppgift.

Energirådgivningen visar på ett elegant sätt hur samverkan inom länet bland 21 kommuner får tydliga synergieffekter.

Det är också viktigt att poängtera att samarbetet med stadens Agenda 21-samordnare är mycket fruktbart. Det möjliggör lokala skräddarsydda lösningar riktade till exempelvis mindre företag och olika målgrupper bland hushållen.

Var och en som bor och verkar i Stockholm kan idag ringa energirådgivningen på 08-29 11 29 och få gratis och opartisk rådgivning.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. avslå motionen
2. därutöver anföras.

En rationell energipolitik främjas bäst genom fri energiproduktion precis som ekonomin i övrigt. Staten ska ställa krav beträffande hälsa, säkerhet och miljö, kontrollera att kraven uppfylls samt främja forskning och utveckling. Men staten ska inte förbjuda någon specifik teknik för energiproduktion, om den uppfyller miljö- och säkerhetskraven.

Avregleringen av elmarknaden på 90-talet har ökat konkurrensen och gett konsumenterna rättigheter och möjligheter som tidigare inte existerade. För att ytterligare stärka konsumenternas makt bör sanktioner införas för nätägare som försvårar för kunder att byta elleverantör.

Vi ställer oss skeptiska till att gratis energirådgivning skulle vara en lämplig uppgift för kommunen att expandera sin verksamhet med. Detta av flera skäl. För det första ska det huvudsakliga ansvaret för energirådgivningen ligga på energisektorn. Vidare bör eventuella rådgivningsorgan vara rikstäckande då det bättre svarar upp mot behoven. Dessutom finns det redan idag rådgivningsorgan för konsumenterna såsom Konsumenternas Elbyrå som bildades på initiativ från svensk Energi i samarbete med Energimyndigheten och Konsumentverket.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion 2001:85 av Cecilia Obermüller (mp) anses härmed besvarad.

Stockholm den 3 mars 2004

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Viviann Gunnarsson

Anette Otteborn

Reservation anfördes av *Sten Nordin, Mikael Söderlund* och *Rolf Könberg* (alla m) och *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) med hänvisning till reservationen av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Ewa Samuelsson* (kd) enligt följande.

Vi tycker att den avreglering som skett på energimarknaden är positiv. Det utbud av olika företag som numera finns medför dock även ökade problem att hitta rätt för den enskilde i sin önskan om bra elleverans till lågt pris. Att öppna möjligheten för en elenergirådgivning är därför ett positivt försök att reda klarhet i det utbud som står till förfogande. Vi anser dock att det krävs att en utvärdering görs av denna rådgivning som klargör hur utnyttjandet av detta erbjudande har mottagits så att den inte fortsätter om efterfrågan i framtiden inte berättigar dess fortlevnad

ÄRENDET

Cecilia Obermüller (mp) föreslår i en motion att staden inför kostnadsfri energirådgivning för hushåll, föreningar och småföretagare, *bilaga 3*.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Liljeholmens stadsdelsnämnd och Katarina-Sofia stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 mars 2002 är i huvudsak av följande lydelse.

Sammanfattning

Motion 85/2001 av Cecilia Obermüller (mp) angående införande av kostnadsfri energirådgivning för hushåll, föreningar och småföretagare i Stockholm anses besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontoret anser att staden har ett starkt begränsat ansvar för energisektorn. Elmarknaden är avreglerad och konkurrens råder. Genom försäljning av innehav i Birka Energi saknar dessutom staden egna anläggningar bortsett från delägarskap i nät för stadsgas och fjärrvärme. Det är en utveckling som i princip råder i hela riket och som har sin grund i energisektorns utveckling, med krav på stora resurser och starkt professionaliserade ägare.

Energibranschens aktörer utgörs av företag som ofta verkar i flera länder med gemensamma affärsplaner. Myndigheterna utgörs av nationella statliga organ med övergripande ansvar. Energisektorn är i dessa avseenden ej längre föremål för lokal påverkan och lokala initiativ.

Stadsledningskontoret menar dock att det kan föreligga behov av ökad information för småföretag och hushåll. Detta bör emellertid vara rådgivning och information som motsvarar utvecklingen inom energisektorn och som avser ett större område än kommunen.

Konsumenternas Elbyrå bildades i februari 2002, genom ett initiativ från branschorganisationen Svensk Energi, i samarbete med Energimyndigheten och Konsumentverket. Konsumentverket fått därtill fått andra liknande uppdrag.

Staden bör verka för rikstäckande rådgivningsorgan, vilka motsvarar behov och utveckling inom energisektorn. För detta bör staten och energisektorn ansvara.

Ärendets beredning

Stadsledningskontoret har erhållit remiss av motion med förslag att staden skall inrätta kostnadsfri energirådgivning. Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, och

stadsdelsnämnderna Hässelby- Vällingby, Katarina- Sofia och Liljeholmen för synpunkter. Inom stadsledningskontoret har ärendet beretts av finansavdelningen.

Ärendet

Cecilia Obermüller (mp) anför i motion 85/2001 att staden bör införa en kostnadsfri energirådgivning för hushåll, föreningar och småföretagare i Stockholm.

Motivet för energirådgivningen är att elmarknaden är mer komplicerad genom avreglering och att uppvärmningsmetoderna utvecklas och blir fler. Därtill bör energikonsumenternas ställning stärkas. Rådgivningen kan utgöras av frågor rörande bland annat byte av elleverantör, kostandsanalyser och val av värmeanläggningar.

Stadsledningskontorets synpunkter

Motion 85/2001 av Cecilia Obermüller (mp) angående införande av kostnadsfri energirådgivning för hushåll, föreningar och småföretagare i Stockholm anses besvarad med vad som anförs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stadsledningskontoret anser att staden har ett starkt begränsat ansvar för energisektorn. Elmarknaden är avreglerad och konkurrens råder. Genom försäljning av innehav i Birka Energi saknar dessutom staden egna anläggningar bortsett från delägarskap i nät för stadsgas och fjärrvärme. Det är en utveckling som i princip råder i hela riket och som har sin grund i energisektorns utveckling, med krav på stora resurser och starkt professionaliserade ägare.

Energibranschens aktörer utgörs av företag som ofta verkar i flera länder med gemensamma affärsplaner. Myndigheterna utgörs av nationella statliga organ med övergripande ansvar. Energisektorn är i dessa avseenden ej längre föremål för lokal påverkan och lokala initiativ.

Stadsledningskontoret menar dock att det kan föreligga behov av ökad information för småföretag och hushåll. Detta bör emellertid vara rådgivning och information som motsvarar utvecklingen inom energisektorn och som avser ett större område än kommunen.

Konsumenternas Elbyrå bildades i februari 2002, genom ett initiativ från Branschorganisationen Svensk Energi, i samarbete med Energimyndigheten och Konsumentverket. Uppgiften är att hantera klagomål och ge råd till kunder.

Regeringen aviserar i energiproposition 2001/02:143 att återkomma i budgetpropositionen för 2003, med hur Konsumenternas elbyrå skall få ökade resurser och konsumenternas ställning skall stärka.

Konsumentverket har därtill fått i uppdrag att göra en webbplats om olika alternativ för uppvärmning mm. Köpguiden på Konsumentverkets hemsida informerar om miljö och energianvändning. En effektivare drift av bostäder och lokaler ska också främjas genom information och utbildning via konsumentverket m.fl. som anpassas för olika mottagare såsom företag, hushåll och offentlig sektor.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade den 20 mars 2002 att åberopa och överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av *Berit Kruse m.fl. (s), bilaga 1.*

Ersättaryttrande gjordes av *Birgitta Wosse (mp), bilaga 1.*

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 februari 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Staden har idag ingen energirådgivare varvid Stockholmare ibland får vända sig till andra kommuner för energirådgivning. Genom en motion till kommunfullmäktige föreslås att staden inrättar en eller flera tjänster som energirådgivare. De föreslås få i uppgift att svara för information om energieffektivisering, kostnadsanalyser och bidragsmöjligheter vid val av värmeanläggningar mm. till enskilda hushåll, föreningar och småföretagare. Behovet av energirådgivare förstärks av den nyligen avreglerade elmarknaden där urvalet av elleverantörer är stort och svåröverskådligt.

Stadsdelsförvaltningen stöder tanken om att förstärka stadens energirådgivning. Men i stället för att tillsätta särskilda energirådgivare bör centrala medel avsättas för stadsdelar som önskar genomföra insatser företrädesvis riktade mot invandrartäta områden, villaägare och småföretagare. Stadens energirådgivning i övrigt bör kunna skötas inom ramen för konsumentvägledningen, medborgarkontoren eller agenda 21.

Förvaltningens förslag

Stadsdelsförvaltningen delar uppfattningen om att staden bör ha energirådgivning, men den behöver inte ske genom särskilt tillsätta energirådgivare utan rådgivningen bör ske inom ramen för andra tjänster som konsumentvägledare, samhällsinformatörer på medborgarkontor eller agenda 21 samordnare. Det bör avsättas centrala medel för stadsdelsförvaltningarna att söka för att förstärka energirådgivningsfunktionen när det gäller vissa riktade insatser.

Generellt sett är kunskaperna hos den breda allmänheten låg om hur olika åtgärder påverkar elförbrukningen och vilka möjligheter som erbjuds att söka bidrag för energieffektiviseringsinsatser etc. Men behoven för energirådgivning varierar i olika områden beroende på skillnader i boendestruktur etc. Särskilda insatser bör främst riktas mot villaområden och områden med hög invandrartäthet samt småföretagare eller andra områden/grupper där insatserna bedöms ge god utdelning i form av sänkt elförbrukning.

För villaägare finns ett stort utbud av produkter som kan sänka energiförbrukningen och utbudet ökar hela tiden. Det är svårt för den enskilde att överblicka marknaden och ofta handlar det om stora investeringar och det är lätt att göra fel. Detta kräver tillgång till oberoende expertis som är väl insatta i marknaden

tillgång till oberoende expertis som är väl insatta i marknaden för energieffektiv utrustning som kan lotsa konsumenterna rätt. Stadens energirådgivning bör inriktas på objektiv information för villaägare om marknaden för olika typer av utrustning som sänker energiförbrukningen och vilka åtgärder som är mest lämpade för hustypen etc.

Nyligen inflyttade personer till Sverige har i många fall svaga kunskaper om vad det är som förbrukar mycket el i ett hushåll särskilt om de kommer från förhållanden med enklare utrustningsstandard. Elleverantörerna har enligt uppgift konstaterat förhöjda förbrukningstal i invandrartäta områden som exempelvis i områdena kring norra och södra Järvafältet. Vissa hushåll i dessa områden har mycket hög elförbrukning vilket ofta drabbar hushållsekonomin hårt. För att lyckas med att få fram energibudskapet i dessa områden krävs insatser som kan vara både arbetsintensiva och tidskrävande men kraven på genomgripande fackkunskap är inte så höga som vid rådgivning för villaägare.

Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade den 21 mars 2002 att avslå förvaltningens förslag och som svar på remissen anföra följande.

Stadsdelsnämnden ställer sig skeptisk till att kostnadsfri energirådgivning skulle vara en uppgift för kommunen att expandera med. Möjligen kan en viss typ av energirådgivning ingå som en del av konsumentupplysningen men det huvudsakliga ansvaret för detta torde vara en uppgift för energibolagen att hantera, vilket de redan gör idag.

Reservation anfördes av *Ann-Marie Strömberg m.fl.* (v) och ledamöterna *Ing-Marie Gidlöf m.fl.*(s) samt *Henry Väljä* (mp) till förmån för förvaltningens förslag.

Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 4 mars 2002 är i huvudsak av följande lydelse.

Bakgrund

Till Liljeholmens stadsdelsnämnd inkom 28 december 2001 från kommunstyrelsen remiss av motion av Cecilia Obermüller (mp) om införande av kostnadsfri energirådgivning för hushåll, föreningar och småföretagare.

Motionären yrkar på att en eller flera tjänster som energirådgivare bör inrättas i staden samt att staden skapar finansiella förutsättningar för detta. Energirådgivare kan hjälpa till med mycket, bland annat ge energispartips, analysera energiförbrukningen, med mera.

Motionen har översänts till stadsdelsförvaltningarna i Hässelby- Vällingby, Katarina-Sofia och Liljeholmen. Motionen bifogas ärendet.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om kostnadsfri energirådgivning. Det är viktigt att aktivt delge medborgarna information om möjligheter att spara energi, informera om byte av elleverantör, bidrag, med mera. Behovet av energirådgivare har i och med den avreglerade elmarknaden förstärkts, då urvalet av elleverantörer är stort och svåröverskådligt. Staden har också i *Program mot växthusgaser* föreslagit att tjänster för energirådgivning bör inrättas.

Det finns också behov att se över energirådgivningen i stadens egna verksamheter, till exempel på skolor och förskolor. En kostnadsfri rådgivning skulle på kort sikt med stor sannolikhet minska energiförbrukningen.

Förvaltningen anser att miljöförvaltningen bör samordna arbetet med energirådgivning och att eventuella rådgivare bör organiseras inom miljöförvaltningen.

Katarina-Sofia stadsdelsnämnd beslutade den 21 mars 2002 att tjänsteutlåtandet överlämnas som svar på remissen samt att därutöver anföra.

Miljöförvaltningen arbetar idag kontinuerligt med energirådgivning. Det är därför viktigt att den kunskapen även delges Agenda 21-samordnarna och konsumentrådgivare samt att dessa löpande får information från miljöförvaltningen. Miljöförvaltningens redan gjorda kunskapsinhämtning måste kunna vara basen för en fortsatt kostnadsfri energirådgivning i staden.

Reservation anfördes av *Karin Rågsjö m.fl.* (v) och *Agneta Emmervall m.fl.* (s) till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Katarina-Sofia stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande är i huvudsak av följande lydelse.

Sammanfattning

Förvaltningen har fått en remiss från kommunstyrelsen innehållande en motion om införandet av kostnadsfri energirådgivning för hushåll, föreningar och småföretagare i Stockholm. Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget och anser att miljöförvaltningen i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna bör samordna arbetet med energirådgivning.

Motionen i sammanfattning

Motionären, Cecilia Obermüller (mp) yrkar på att en eller flera tjänster som energirådgivare bör inrättas i staden samt att staden skapar finansiella förutsättningar för detta. Energirådgivare kan hjälpa till med mycket, bland annat ge energispartips, analysera energiförbrukningen, med mera. Motionen har översänts till stadsdelsförvaltningarna i Hässelby- Vällingby, Katarina-Sofia och Liljeholmen.

Förvaltningen synpunkter

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om kostnadsfri energirådgivning. Det är viktigt att aktivt delge medborgarna information om möjligheter att spara energi, informera om byte av elleverantör, bidrag, med mera. Behovet av energirådgivare har i och med den avreglerade elmarknaden förstärkts, då urvalet av elleverantörer är stort och svår-överskådligt. Staden har också i *Program mot växthusgaser* föreslagit att tjänster för energirådgivning bör inrättas.

Det finns också ett stort behov att se över energirådgivningen i stadens egna verksamheter, till exempel på skolor och förskolor. En kostnadsfri rådgivning skulle på kort sikt med stor sannolikhet minska energiförbrukningen.

Staten har sedan 1998 delat ut medel för energirådgivning till kommunerna. Bidraget baserar sig på kommunernas storlek och för storstäderna har staten till exempel avsatt 300 tkr per år. Bidrag kommer att delas ut fram till och med 2002, eventuellt med en förlängning. Stockholm stad har inte sökt medel för energirådgivning utan bland annat hänvisat till att miljöförvaltningen arbetar med den. Förvaltningen anser att miljöförvaltningen i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna (agenda 21-samordnarna och konsumentrådgivare med flera) bör samordna arbetet med energirådgivning.

Utöver det statliga energirådgivningsbidraget skulle en finansiering eventuellt kunna ske genom det så kallade Klimp- bidraget. Det är ett bidrag som administreras av Naturvårdsverket och syftar till att minska mängden växthusgaser.

RESERVATIONER M M

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Berit Kruse m.fl. (s) enligt följande.

Vi reserverar oss mot beslutet då vi yrkade att nämnden skulle besluta följande:

Stadsdelsnämnden beslutar att uppdra åt förvaltningen att som svar på remissen framföra

att centrala medel bör avsättas för att förstärka stadsdelsnämnderna energirådgivning till hushållen och för att öka kunskapen hos medborgarna.

att staden bör inrätta en central kvalificerad grupp för rådgivning till småhusägare, bostadsrättsföreningar och småföretagare.

och att därutöver anföras:

De enskilda hushållen har behov av rådgivning när det gäller konsumtionsvaror av olika slag som hushållen själva inhandlar. Det kan gälla förbrukningsmaterial som lågenergilampor likaväl som mer varaktiga konsumtionsvaror som spisar, kylskåp, frysar, tvättmaskiner, datorer etc. En sådan allmän rådgivning inom ramen av den ordinarie konsumentinformationen kan behöva förstärkas med riktade insatser exempelvis till invandrartäta områden där kunskapen om modern utrustning och dess energiegenskaper kan varar begränsad. För att förstärka den allmänna rådgivningen och för de riktade insatserna behöver stadsdelsnämnderna särskilda resurser. Centrala medel bör avsättas för ändamålet.

Småhusägare, bostadsrättsföreningar och småföretagare möter mer komplicerade problem när det gäller energianvändning i fastigheter och verksamheter. Konsumentrådgivarna har normalt inte kompetens att ge råd i sådana fall. Det är heller inte ändamålsenligt att en stadsdelsförvaltning knyter till sig expertis ad hoc för sådan rådgivning. Staden bör inrätta en central, kvalificerad grupp till vilken de här nämnda kategorierna kan vända sig direkt med sina problem.

Ersätтарыttrande gjordes av Birgitta Wosse (mp) enligt följande.

Stöder förslaget att inrätta en eller flera tjänster för energirådgivning i staden centralt och inte i stadsdelen”.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 19 maj 2003 att uppdra åt miljöförvaltningen att ingå samarbetsavtal med vissa kommuner i länet samt KSL avseende kommunal energirådgivning, under förutsättning att avtalet i huvudsak utformas enligt föreliggande förslag.

Reservation anfördes av *Magnus Hellström m.fl.* (m) och *Björn Ljung m.fl.* (fp) som yrkade att miljö- och hälsoskyddsnämnden skulle besluta att

1. avslå förvaltningens förslag till beslut
2. därutöver anförda följande.

Vi ställer oss skeptiska till att detta skulle vara en lämplig uppgift för kommunen att expandera sin verksamhet med. Möjligen kan en viss typ av energirådgivning ingå som en del av konsumentupplysningen men det huvudsakliga ansvaret för detta torde vara en uppgift för energibolagen att hantera, vilket de redan gör idag.

Särkilt uttalande gjordes av *Viviann Gunnarsson* (mp), *Jan Valeskog m.fl.* (s) och *Rolf Brattström* (v) enligt följande.

Det är bra och viktigt att ett samarbete med energirådgivning nu kommer till stånd med 21 andra kommuner i länet. Genom ett sådant samarbete kan energirådgivningen till allmänheten ske effektivare. Ett samarbete bör även byggas upp i dessa frågor med kommunens Agenda 21 samordnare, den nya konsumentnämnden samt med miljöcentrum inom Näringslivsnämnden.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 28 april 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Staden har efter ansökan beviljats bidrag till kommunal energirådgivning från Energimyndigheten. Bidraget kan användas för energirådgivning ordnad av en kommun ensam eller i samarbete med andra kommuner. Energirådgivningen ska förmedla lokalt och regionalt anpassad kunskap om energianvändning samt om förutsättningar att förändra energianvändningen i lokaler och bostäder. Den ska avse hushåll, företag och lokala organisationer.

Bidraget betalas ut på årsbasis och är för Stockholms stad på 410 000 kronor år 2003.

Ett samarbetsavtal avseende kommunal energirådgivning och regional samordning har tagits fram av Kommunförbundet Stockholms län. 22 av länets kommuner har anmält intresse för att med bidraget till kommunal energirådgivning gemensamt finansiera telefonrådgivning och en webbplats. Verksamheten planeras att starta 2003-

siera telefonrådgivning och en webbplats. Verksamheten planeras att starta 2003-09-01. Kostnaden för stadens del beräknas till c:a 250 000 kronor för år 2003.

Miljöförvaltningen föreslår att staden ansluter sig till samarbetet.

Resterande belopp av bidraget från Energimyndigheten kommer att avsättas för arbete med att förankra energirådgivningen och göra den känd bland stadens aktörer. Samordning sker med Miljöförvaltningens Agenda 21-arbete.

Bakgrund

Bidrag till kommunal energirådgivning från Energimyndigheten

Energimyndigheten lämnar bidrag till kommunal energirådgivning. Bidraget ges på årsbasis efter ansökan. I *Förordning (1997:1322) om bidrag till kommunal energirådgivning* anges i 2 §:

Bidrag lämnas endast för sådan energirådgivning som en kommun ensam eller i samarbete med andra kommuner ansvarar för.

Energirådgivningen skall

1. förmedla lokalt och regionalt anpassad kunskap om energianvändning samt om förutsättningar att förändra energianvändningen i lokaler och bostäder.
2. avse hushåll, företag och lokala organisationer utan att rikta sig till ett enskilt hushåll eller företag eller en enskild organisation, och
3. inte omfatta besiktningssverksamhet.

Stadens ansökan

Enligt beslut i Kommunstyrelsen 2002-11-27 har staden sökt, och 2003-04-16 fått beviljat, bidrag om 410 000 kr för år 2003.

I ärendet och i bilaga 22:7 till Kommunstyrelsens protokoll anger borgarrådsberedningen att verksamheten anknyts till övrigt miljöarbete och i dagsläget till stadens Agenda 21-arbete där Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska ha det centrala ansvaret. ~~Stockholms stad~~ har tidigare avstått från att söka bidraget.

Samverkan över länet

Kommunförbundet Stockholms län (KSL) är en sammanslutning av länets 26 kommuner med uppdraget att:

- ? Stödja och utveckla den kommunala självstyrelsen
- ? Tillvarata kommunernas intressen
- ? Främja samverkan mellan kommunerna
- ? Bistå kommunerna i deras verksamhet

KSL har sammanställt ett förslag till samarbetsavtal avseende kommunal energirådgivning och regional samordning mellan länets kommuner. Förslaget, vilket presenteras utförligare nedan, bygger på att ingående kommuner ger KSL uppdraget att upphandla en gemensam konsult som ska förvalta och uppdatera en webbplats för

energirådgivning och upprätthålla en telefonrådgivning för samma ändamål. Målgrupper är småhusägare, bostadsrättsföreningar och mindre företag.

Samordnad kommunal energirådgivning

KSL har inom ramen för det Regionala energikontoret tagit fram ett förslag till samordning av den kommunala energirådgivningen.

Syftet är att stödja en fungerande och kostnadseffektiv kommunal energirådgivning inom länet.

Målet är att inom ramen för SFS 1997:1322 minska energianvändning och miljöbelastning genom energieffektivisering och stödja en ökad användning av förnyelsebara energikällor.

För detta tecknas ett samarbetsavtal mellan Stockholms Miljöförvaltning, KSL och övriga ingående kommuner. Den kommunala energirådgivningen är organiserad kring en gemensam webbplats och telefonrådgivning. Kostnaden för respektive kommun att medverka i detta samarbete beräknas till c:a 60% av bidraget från Energimyndigheten.

I förslaget från KSL ligger även en gemensam upphandling av ytterligare konsultinsatser kring energirådgivning; företagsbesök, seminarier, utställningar och arbete med energideklarationer. Dessa tjänster avropas av respektive kommun efter eget önskemål och bekostas med överskjutande del av bidraget.

Målsättningen är att starta verksamheten 2003-09-01. I dagsläget har 22 av länets 26 kommuner anmält intresse för en gemensam webbplats och 15 av dessa vill samverka kring telefonrådgivning. Endast två kommuner, Norrtälje och Järfälla har definitivt tackat nej till samverkan.

Arbetet med upphandling pågår.

Webbplats

KSL gör en ramupphandling av konsulttjänst för att utveckla och uppdatera en gemensam webbplats. En sådan webbplats finns redan där 15 av länets kommuner samverkat hitintills. Webbplatsen ligger på www.energiinfo.nu.

Målgruppen är i första hand småhusägare, bostadsrättsföreningar och mindre företag. Kravspecifikation görs i anbudsförfrågan.

På webbplatsen ges tips kring energieffektivisering i lägenhet och villa, inklusive en energianalys. Uppgifter finns om bidragsmöjligheter, aktiviteter, miljöfrågor och vem man kan ringa till för ytterligare information.

Varje kommun får plats för aktuell och lokal information. En kommunlogga länkar dessutom till stadens egen webbplats för ytterligare information om program och planer. Länkar kan göras till www.klokainvesteringar.nu och ENERMIS. Klokainvesteringar.nu är framtagen av Näringslivskontoret och ger fastighets- och villaägare möjlighet att beräkna energikostnader och jämföra olika upphandlingsalternativ. ENERMIS är framtaget av bland andra Miljöförvaltningen och är ett webbaserat verktyg för kartläggning av energianvändning och utsläpp från företag och organisationer.

Telefonrådgivning

KSL gör en ramupphandling av konsulttjänst för att tillhandahålla rådgivning under dagtid alla veckodagar och eventuellt en kväll i veckan.

Målgruppen är i första hand småhusägare, bostadsrättsföreningar och mindre företag. Kravspecifikation görs i anbudsförfrågan.

Förutom direkt rådgivning ingår för konsulten att distribuera informationsmaterial och hänvisa vidare till aktörer inom staden.

Kommunspecifika lokala aktiviteter

KSL gör en ramupphandling av konsulttjänst där staden har möjlighet att avropa riktade aktiviteter, besök, seminarier och utställningar.

Förvaltningens synpunkter

Stockholms stad har under de senaste fyra åren inte haft någon egen energirådgivning. Att organisera, bygga upp kompetens och etablera en egen verksamhet är resurskrävande. I länet finns erfarenhet av samordnad energirådgivning inklusive en väl etablerad webbplats. Denna samordning kan nu byggas ut genom förslaget från KSL. Samverkan med andra kommuner i länet kan ge en högre utväxling av bidraget från Energimyndigheten. Dubbelarbete undviks, administration och kostnader för å jourhållning av informationsverktyg delas av fler parter. Arbetet kan utföras mer målmedvetet och samordnat.

Staden har möjlighet att ha inflytande i utformningen eftersom ett upphandlingsarbete görs för samarbetet. Erfarenheter från tidigare samverkan kring energirådgivning visar även att en ständig utveckling sker av samarbetet mellan ingående kommuner och upphandlad konsult.

Kommunal energirådgivning är av tradition ofta tekniskt orienterad med fokus på energibärare i enfamiljshus. Genom samverkan kan rådgivningen vidgas till att även innefatta övriga energisystem och att tydliggöra sambandet mellan livsstil, energianvändning och miljöpåverkan. Den kommunala energirådgivningen kan på detta sätt bli ett kraftfullt verktyg i arbetet med inriktningsmålet *Gör Stockholm till en ekologiskt hållbar stad* samt med *Stockholms miljöprogram*, *Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser* samt *Program för ekologiskt byggande*.

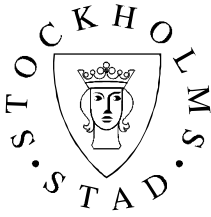
Genom samverkan med KSL och övriga kommuner i länet har staden dessutom möjlighet att delta i enskilda informations- och utbildningsprojekt till vilka Energimyndigheten avsatt sammanlagt 16 miljoner kronor i anslag att söka. Dessa medel kan endast sökas av KSL i länet.

Miljöförvaltningen föreslår därför att ett samarbetsavtal tecknas med KSL och övriga kommuner i enlighet med befintligt förslag.

Under förutsättning att avtal om kommunal energirådgivning sluts kommer Miljöförvaltningen att under hösten 2003 göra den kommunala energirådgivningen känd bland i första hand förvaltningar och bolag. Dessa är främst stadsdelsförvaltningarna, Näringslivskontoret med Miljöcentrum och KLIMP, Stadsledningskontoret och bostadsbolagen. Externa målgrupper är bland andra

stadsbolagen. Externa målgrupper är bland andra hyresgästföreningen och företagarföreningar. Genom god kännedom om den lokala energirådgivningen kan dessa aktörer hänvisa sina brukare, kunder och parter till webbplatsen och telefonrådgivningen. Insatser för att göra stockholmare i hushåll och företag medvetna om energirådgivningen görs främst under 2004.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2001:85

2001:85

Motion av Cecilia Obermüller (mp) om införande av kostnadsfri energirådgivning för hushåll, föreningar och småföretagare i Stockholm

Utbudet av elleverantörer blir allt större, avtalstider och former varierar, det är minst sagt komplicerat att välja rätt. Det är bra med valfrihet mellan olika leverantörer men samtidigt inte lätt att välja då utbudet är mycket stort och avtalen formulerade på olika sätt. Det handlar både om elleveranser och uppvärmning av bostäder. Antalet uppvärmningssätt för hushållen blir allt fler, antingen det är en villa eller ett flerbostadshus man bor i.

Energirådgivare kan hjälpa till med mycket bl.a.: spartips, utreda förbrukning och analysera elräkningar, miljövänliga val, hjälpa till med frågor kring byte av elleverantör, svara på vilka bidrag det finns för olika åtgärder, kostnadsanalyser vid val av värmeanläggningar och energianalyser för hus.

När t.ex. flerbostadshus övergår till fjärrvärme finns det ett antal åtgärder som bör vidtas i huset, vilket fastighetsägaren borde få information om, det sker inte i dagsläget. Bostadsrättsföreningar och andra fastighetsägare kan behöva stöd och rådgivning i olika frågor.

Det är viktigt att stärka konsumenternas inflytande och ställning på marknaden. För detta behövs det bra rådgivning. Miljövänliga konsumtions- och produktionsmönster måste fortsätta utvecklas. För att uppnå ett resurseffektivare samhälle med lägre energiförbrukning och minskade miljöeffekter för uppvärmning/kylning av bostäder och lokaler gäller det att välj ~~Det är viktigt~~ att rådgivning som borde kunna ske via medborgarkontoren och i stadsdelsförvaltningarnas regi, som alternativ kan naturligtvis energirådgivningen också förläggas centralt.

Vi behöver en kostnadsfri energirådgivning för hushåll, föreningar och småföretagare

Idag får stadens invånare ibland hjälp av andra kommuners energirådgivare trots att vår kommuns medborgare s.a.s. inte "är deras bord". Stockholms stad bör tillse att denna service och kompetens finns inom kommunens gränser. Samverkan med andra kommuner kan dock utredas.

Med hänvisning till ovanstående föreslås att fullmäktige beslutar att

1. inrätta en eller flera tjänster för energirådgivare
2. staden skapar finansiella förutsättningar för inrättandet av energirådgivning.

Stockholm den 17 december 2001

Cecilia Obermüller